

Kakon proti verzižnikom, ki kujejo dobiček iz vojne

Petdeset senatorjev in četrdeset kongresnikov je predložilo predlogo, ki bo nalozila visoke davke vojnim dobičkarjem.

WASHINGTON, 21. marca. — Petdeset senatorjev in četrdeset kongresnikov so predložili danes kongresu predlogo legislacije, ki z drastičnim povišanjem davkov na vojne dobičke onemogoča verzižništvo v prihodnji vojni.

PRIZNAL UMOR DVEH ŽENSK

CHICAGO. — Bernard Ridd, detektivski seržant, je večkrat izjavil, da je 19-letni Sam Ridd priznal umor dveh žensk, ki ju je umoril tedaj, ko je bil osemnajst mesečen. Ridd je bil aretiran pred sedmimi meseci zaradi napada na žensko. — Ridd je priznal umor Mrs. Berthe Mayer, stare 67 let, katero je kriminalno napadel, oropal in ubil, kar se je zgodilo lanskega oktobra v njenem domu. Nato pa je priznal, da je 9. oktobra 1937 ubil s steklenico žensko Carolino Schenke, katero je tudi kriminalno napadel, kar jo je pustil ubito na mizi v svoji hiši.

OBSODBA RUSKEGA VOHUNA

LOS ANGELES. — Mihael Ridd, poslovodja Inturista, je bil obsojen zaradi prekrška, ki je bil večer obsojen pred sodnim sodiščem v šestletni zaporniški kletki zaradi špijonaže, ter v plačilo globe \$10,000.

Seja

Jutri, v četrtek zvečer, se vršila seja ženskega odseka SDD na Waterloo Rd. Prosi se vse članice, da se udeležijo.

Italijanske oblasti in časopisje pripravljajo ljudstvo na vojno

RIM, 21. marca. — Italijanska vlada je spravila v tek vse sredstva propagande, da pripravijo ljudstvo na možnost vojne v bližnji bodočnosti. Psihologi pripravljajo, ki je namenjena pripravi na vojno. Vlada je poklicala vse italijanske vojaške enote, da zastave veliko število vojakov in ljudstvo pričakuje najbrž v nekaj dneh. Časopisje priporoča ljudem, da se preskrbijo s plinskimi maskami. Električarji so pričeli delati na električnih napeljavah na rimskih ulicah z možnostjo, ki jih je težje opaziti iz zrak. Po hišah so pričeli hoditi vojaški organi, ki poizvedujejo, koliko članov družine bi mogli oditi iz mesta v slučaju napada iz zraka, in koliko ljudi bi imeli licenco za vožnjo avtomobila.

NEZNOSEN POLOŽAJ LEKARNARJEV

Delovne ure v drogerijah in lekarnah znašajo do 70 ur na teden; tedenska plačila v nekaterih slučajih znaša \$12. — Lekarnarji imajo 62 centov na uro.

CLEVELAND. — Načelniki treh velikih "verzižnih" družb, ki lastujejo lekarne in drogerije v Clevelandu, so pričeli večeraj pogajanja s predstavniki uniona in Arthurjem L. Faulknerjem, vladnim posredovalcem. Med tem pa piketi piketirajo trgovine, v katerih je proglašen štrajk. Mimoidočim razdajajo piketi letake, iz katerih je razvidno, da so bili uslužbenci teh trgovin res tako slabo plačani in tako nesramno izkoriščani, da če je bil še kje kak štrajk potreben in upravičen, je to štrajk teh uslužbencev.

Iz letakov, ki jih razdajajo piketi mimoidočim, je razvidno, da delajo uslužbenci teh trgovin 48 do 70 ur na teden ter da zaslužijo nekateri med njimi komaj po \$12 tedensko. Profesionalni, registrirani farmacevti ali lekarnarji, dobe po 62 centov na uro. Na teh letakih je dalje izjavljeno: "Mi vemo, da nimajo te kompanije ne legalne ne moralne pravice, postopati tako kakor postopajo, dalje pa tudi vemo, da je prebivalstvo Clevelanda na naši strani. Vse delavsko gibanje je priznalo pravičnost naše stvari ter indorsiralo naše zahteve."

MADŽARI BLOKIRALI POTI V ROMUNIJU

TIVADAR, Podkarpatska Rusija. — Madžari so blokirali vse poti, ki vodijo iz Podkarpatske Rusije v Romunijo. Glavno cesto so zagrabil z drevjem, ki so ga posekali v bližini, in z bodečo žico. Cesta je blokirana v razdalji ene milje.

MADŽARSKE ČETE NA ROMUNSKI MEJI

BUDIMPEŠTA. — Ob madžarsko-romunski meji in v Podkarpatski Rusiji je danes koncentriranih nad 300,000 madžarskih vojakov. To je polovica madžarske armade, ki šteje z rezervami okoli 600,000 mož.

Mussolini se je svoje čase sicer že večkrat širokoustil, pa si ni italijansko ljudstvo nič storiilo iz tega, ker ga dobro pozna. Zda je pa stvar drugačna. Italijanski narod podzavestno čuti, da gre zdaj zares. Italijansko ljudstvo namreč ve, da veljajo sedanje zahteve Italije o zemljo v Sredozemlju, katerega more dobiti samo na račun Francije in Anglije. Italijani ne vidijo nobene možnosti, da bi se Francija prostovoljno odpovedala svojim kolonijam Italiji na ljubo. Italija se zaveda, da stoji pred resnimi časi, zato vsi z napetostjo pričakujejo Mussolinijeve izjave glede kolonij, katero bo podal bržkone v soboto. Značilno pa je, da vlada splošno domnevanje, da bo Mussolini precej zmeren v svojih zahtevah.

Francija poziva pod orožje rezerve, ki jih vozijo vlaki dan in noč v Maginotovo črto

Oblasti so odredile, da si morajo vsi prebivalci Pariza nabaviti nemudoma plinske maske. — Predsednik francoske republike na obisku v Londonu.

PARIZ, 21. marca. — Francoska vlada je pozvala danes pod zastave nove rezerve, ki bodo zasedle Maginotovo črto. — Vlaki s prvimi rezervisti so že odpeljali v smeri proti severovzhodu, kjer se razteza silna francoska obrambna črta proti Nemčiji.

Tudi francoska admiraliteta je pozvala v službo svoje mornariške rezerve, ki bodo nemudoma zaveze mesta na določeni jim bojnih ladjah. Sinoči se je vršilo vse noč prevažanje čet, ki se bo nadaljevalo tudi danes.

Parizani, ki so odšli sinoči na izprehod ali po opravkih iz svojega stanovanja, so našli ob svojem povratku na vratih sledeče obvestilo: "Monsieur in Madame! Vsem stanovalcem hiše je naročeno, da se zgledajo dne 22. marca na najbližji policijski postaji, kjer bodo prejeli plinske maske. Kdor se ne bo ravnal po tem ukazu, bo kaznovan."

Francoski predsednik Lebrun se nahaja v Londonu, kjer je gost angleškega kralja in angleške vlade. V medsebojnih govorih se naglašja absolutno zvestobo in vzajemno pomoč med Anglijo in Francijo.

Kompromis o višini odobrene vsote za WPA relief

WASHINGTON, 20. marca. — Kakor naznanjajo današnja poročila, je bil dosežen med raznimi demokratskimi voditelji, člani apropiacijskega pododboru, kompromis z ozirom na vsoto \$150,000,000, katero zahteva predsednik Roosevelt za nadaljevanje WPA del. Rečeno je, da bo ta vsota okrnjena za \$50,000,000 ter da bo dovoljenih za nadaljevanje WPA del \$100,000,000, ko se bo apropiacijski pododbor sestal v sredo (danes).

Vprašanje dodatnih vsot za WPA dela je postalo akutno zaradi silnega pritiska, ki ga je pričela izvajati Rooseveltova administracija na člane kongresa. Kongresnik Cox iz Georgije, je udaril nekega lobista, pripadajočega k Workers Alliance, ki mu je zagrozil, da ne bo dobil glasov brezposelnih delavcev, ako ne obljubi glasovati za dodatno vsoto.

Vstopnice za Beneš-Masarykov shod v uradu

Vstopnice za shod, ki se vrši v mestnem auditoriju v nedeljo, 2. aprila ob 3. popoldne, in na katerem nastopita kot glavna govornika Edvard Beneš, prejšnji predsednik Češkoslovaške, in Jan Masaryk, sin ustanovitelja Češkoslovaške, se dobe v našem uradu in priporoča se, da se vrši v nedeljo 2. aprila v S. D. domu. — Vse direktorje in zastopnike se tem potom poziva, da se te seje v polnem številu udeležite. To vabilo vzemite za resno, ker se to pot ne bo pošiljalo dopisnic. — L. Z. tajnik.

Cankarjeva ustanova

V sredo večer, (danes) 22. marca se vrši izredna seja Cankarjeve ustanove v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Pričetek ob osmih. Seja bo izredno važna, ker je potrebna urediti vse potrebno za prireditve, ki se vrši v nedeljo 2. aprila v S. D. domu. — Vse direktorje in zastopnike se tem potom poziva, da se te seje v polnem številu udeležite. To vabilo vzemite za resno, ker se to pot ne bo pošiljalo dopisnic. — L. Z. tajnik.

Seja

V sredo zvečer (noč) ob 8. se vrši seja Čitalnice SDD na Waterloo Rd. Nadzorniki naj pridejo ob 7:30 da pregledajo knjige.

DR. JOS. TISO

Na sliki vidimo katoliškega župnika, monsignorja dr. Josipa Tiso, ki je bil iniciator strašne nesreče, ki je zadela češki — pa tudi slovaški — narod, ki mu je stopil Hitler na tilnik s peto svojega težkega škornja. Tiso je odhiti z letalom v Berlin, proti Hitlerju, naj reši slovaško ljudstvo izpod "neznosnega češkega jarma". Hitler je ugodil želji tega izdajalca ter "rešil" Slovake s tem, da je proglasil Slovaško za svoj "protektorat", kar je v pravem pomenu besede — za nemško kolonijo, ter popolnoma podjarmil Čehe.

Romunija kliče nadaljne rezerve na svoje meje

Nepotrjena poročila javljajo o krvavih spopadih med romunskim in madžarskim vojaštvom.

BUKAREŠTA, 21. marca. — Nepotrjena poročila naznanjajo, da se je završil na meji madžarske in romunske Transilvanije spopad med madžarskimi in romunskimi četami. V spopadu so bili ubiti trije romunski častniki.

Romunska vlada je danes pozvala pod orožje nadaljne rezerve, ker naznanjajo poročila o koncentriranju madžarskih in bolgarskih čet na njenih mejah in nemških divizij na Moravskem.

Neki romunski žid je ustrelil nekega Nemca, neki član nemškega poslaništva pa je bil na nepojasnjen način ubit. Vse to je še zvišalo že itak visoko napetost in nervoznost. Policija preiskuje smrt Georga Schmitza, tajnika nemškega poslaništva, dasi nemški krogi v Bukarešti sami trdijo, da se je sam ustrelil.

Na potu okrevanja

Na potu okrevanja se nahaja Mrs. Spiller, 15618 Saranac Rd. Zahvaluje se vsem prijateljem za obiske in cvetlice.

Bolan na domu

Bolan je Mr. Joseph Paulin. Obiščite ga lahko na njegovem novem stanovanju, 16814 Grovewood Ave.

Išče se

Išče se sestra Andy Opeke, ki je doma iz Begunj pri Rakeku na Notranjskem Nahaja se nekje v Barbertonu. Kdor ve za njen naslov ali če sama čita, se naj zgleda pri P. Delostu, 1045 E. 61st St.

Zahvala

V zahvali Mr. in Mrs. Peterlin iz Madison, O., bi se moralo glasiti ime Babič, in g. in gaj. Andrej Cajhen. Zahvalujeta se tudi g. Frances Kroflik iz Madison, O., ki jima je bila zelo prijazna tekoma boleznili.

LITVINSKA JE MORALA IZROČITI MESTO MEMEL NEMČIJI

Nacisti so ji poslali ultimatum, da bodo nemške čete vkorakale v mesto, ako se ne ugotdi njihovim zahtevam.

FAŠISTIČNI VELIKI SVET JE "ODOBRIL" HITLERJEVE ESKAPADE

BERLIN, 22. marca. — Uradno poročilo javlja, da je Litvanija izročila mesto Memel Nemčiji.

KOVNO, Litvinska, 22. marca. — Litvanska vlada je davi javila, da se je odpovedala Memelu ter ga izročila Nemčiji.

KAUNAS, Litvinska, 22. marca. — Victor Gailius, litvanski guverner ozemlja, na katerem stoji mesto Memel, je izjavil, da je nemška vlada poslala litvinski vladi pravi ultimatum, v katerem je zahtevala izročitev Memela in okoliškega teritorija nemškemu rajhu. Nemška vlada je v svojem ultimatu izjavila, da če nastanejo v Memelu izgredi, preden bo mesto izročeno Nemčiji, bodo nemške čete vkorakale v mesto.

Italija odobrila Hitlerjev čin

RIM, 22. marca. — Fašistični veliki svet je soglasno odobril zadnji Hitlerjev čin v Češki in Moravski ter je hkratu posvaril demokratične države, da bi njihov skupni nastop proti totalitarnim državam pomenil vojno. Glede italijanskih zahtev po francoskih kolonijah, ni podal veliki fašistični svet nobene izjave.

V vseh krogih je opaziti veliko pozornost in presenečenje, ker Mussolini ni čestital Hitlerju na njegovih zadnjih pridobitvah, kakor se je to zgodilo v slučaju zasedbe Avstrije. Vsi člani fašističnega sveta so vstali, ko je Mussolini zaključil sejo z običajnim fašističnim geslom: "Verujte, ubogajte in se borite!"

DR. ANTONČIČ, VODJA KIRURŠKEGA ODDDELKA BOLNIŠNICE

Po štiriletnemu specializiranju v kirurgiji, je dr. Rudolph Antončič, sin poznane Antončičeve družine v Clevelandu, dosegel najvišje mesto v kirurgiji kot vrhovni kirurg v Louisville, Ky., bolnišnici. Mladi zdravnik je star komaj 29 let, ter je graduiral leta 1931 na John Carroll univerzi in leta 1935 iz Western Reserve univerze kot zdravnik. Po dveletnem praktičiranju v City Hospitalu v Clevelandu, je bil nastavljen za dve leti v Louisville bolnišnici. Lansko leto je dobil poleg tega Master of Science diplomu na University of Louisville. Da je dobil ta naslov, je specializiral v kirurgiji v Louisville bolnišnici. To je visoka čast in malo je zdravnikov, ki dobijo ta naslov. Dne 1. julija nastopi kot glavni kirurg v Louisville bolnišnici. Poleg tega tudi nastopi kot profesor v medicinski šoli v Louisville univerzi, kjer bo poučeval kirurgijo. Tekom zadnjega leta je večkrat nastopal v predavanjih pred skupinami učencev in bolničark. Mladi doktor je zrastle v naselbini ter pohajal v šolo sv. Vida, East High višjo šolo, John Carroll University in Western Reserve University. Vedno se je odlikoval v učenju in pridnim in trdnim delom se je povzel do visokega mesta med zdravniki. Njegov brat Martin je poslovodja za rekreacijski oddelke mesta v vzhodnem delu mesta in večletni poslovodja St. Clairskega kopališča. Poleg brata, ima dr. Rudolph Antončič še sestre, Antoinette, Josephine in Bertho. Iskrene čestitke k uspehu mlademu doktorju!

POGODBA MED SLOVAŠKO IN NEMČIJO

BRATISLAVA. — Nemški protektorat nad Slovaško bo trajal 25 let. Tozadevna pogodba je bila podpisana med Hitlerjem ter Tisom te dni na Dunaju. Slovaška postane "suverena" in "neodvisna" država s svojo lastno armado in valuto. Nemčija ji bo dala 15 do 25 odstotkov zlata, ki ga je vzela Češki narodni banki v Pragi, kakor tudi velik del češkega vojnega materiala.

LONDONSKA BORZA SKORAJ PARALIZIRANA

LONDON, 20. marca. — Zaradi splošne nervoznosti, ki jo je povzročil mednarodni položaj, je bila kupčija na londonski borzi danes skoraj popolnoma paralizirana, dasi so bile cene delnic drastično znižane. Posebno so padli vrednostni papirji vseh evropskih malih narodov.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto.....\$5.50
za 6 mesecev.....\$3.00; za 3 mesece.....\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici za celo leto.....\$6.00
za 6 mesecev.....\$3.25; za 3 mesece.....\$1.50
Za Zedinjene države za celo leto.....\$4.50
za 6 mesecev.....\$2.50; za 3 mesece.....\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države:
za celo leto.....\$8.00 za 6 mesecev.....\$4.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

STOJADINVIČ JE HOTEL POSTATI DIKTATOR

Mi smo v našem listu često obsojali metode bivšega jugoslovanskega premierja dr. Stojadinoviča, ki je hotel vpeljati v Jugoslaviji diktatorski režim, po zgledu njegovih vzornikov — Mussolinija in Hitlerja. Naši čitatelji se bodo še spominjali, koliko hrupa je bilo, ko je prispel v Cleveland po Stojadinovičevem režimu postavljeni ljubljanski župan, kateremu se nismo hoteli klanjati, ker bi se reklo, s takim počenjanjem odobrati režim, katerega je zastopal.

Da je hotel dr. Stojadinovič, ki se je dal zadnje čase že nazivati z nazivom "vodja", postati res pravi diktator Jugoslavije, bo razvidno tudi iz sledečih ugotovitev, ki smo jih posneli po ljubljanskem dnevniku "Jutru":

Objave dalekosežnih odredb, ki jih je pripravljala vlada dr. Milana Stojadinoviča za finančnim zakonom, so nam šele pokazale, pred kako globokim prepadom se je nahajala naša država. Modra in odločna roka je v zadnjem trenutku posegla vmes in preprečila veliko nesrečo.

Udarni dan je bil prvi april. Tega dne bi bil stopil v veljavo državni proračun in z njim finančni zakon. Ukrepi, ki jih je nameraval izvesti Stojadinovičev režim, bi bili tako dobili formalno zakonito podlago. Pripravljena so bila besedila že vseh uredb, ki bi bile ta dan objavljene. Za Jugoslavijo bi bila pričela doba osebne diktature.

Drugi cilj je bil ustrahovati vse javne nameščence, državne in samoupravne, ter jih pretvoriti v slepo poslušno orodje režima. Vsak poskus misliti drugače, nego bi bilo to odgovarjalo nazorom diktatorjev, bi bil kruto kaznovan, ne samo na aktivnem nameščencu, temveč celo na upokojenju. Odvzetje polovične penzije ali plače bi bilo za mnoge pomenilo pogin, neizrecno bedo celih rodbin, nedolžnih žen in otrok. Odredbe so bile sestavljene povsem v duhu onega vzkljka dr. Stojadinoviča v Ljubljani, da bi rad videl tistega uradnika, ki se je pod Avstrijo upal voliti proti vladi, (bilo jih je na tisoče!) in groznje, ki je igrala v volilnem boju tako pomembno vlogo, da ni mesta v državni službi za onega, ki bi glasoval za kandidate dr. Mačkove liste.

Da bi nikjer ne bilo nobene oblasti, ki bi bila morda "nezanesljiva", so bile predvidene posebne določbe za občine in občinske funkcionarje. Zadnji sledovi občinske avtonomije bi bili s tem izbrisani. Bani bi mogli razreševati župane in občinske odbore in odstavljati občinske uradnike zaradi neposlušnosti.

Da bi se moglo "vistovsmeriti" tudi celokupno časopisje, odnosno onemogočiti vsak pojav tiskane kritike ali sploh drugačnega političnega mišljenja, je bilo predvideno, da nobena tiskovina ne sme prej iz tiskarne, preden ne bi državno tožilstvo potrdilo, da je prejelo dolžnostne izvode. Na ta premeteni način se je hotelo ustvariti možnost, da se prepreči redno izhajanje neposlušnih ali neprijetnih dnevnikov, tednikov in revij. Kazni so bile drakonične, glavna med njimi ustaviteljska lista. Prvi april bi naj bil pomenil konec vsake, tudi najbolj skromne tiskovne svobode.

V rokah diktatorja naj bi se bila osredotočila ne samo vsa politična moč, temveč tudi ves gospodarski vpliv, s pomočjo katerega naj bi se bil novi totalitarni režim tudi materialno fundiral. Znano je, kaj je v tem oziru dr. Stojadinovičeva vlada že vse izvršila. S sistematično gospodarsko centralizacijo so postajali vsi deli države čim bolj odvisni od ene same roke in njihova finančna sredstva so se v vedno večji meri odtekala v osrednje zavode, ki so bili neposredno pod vplivom dr. Stojadinoviča.

Roko v roki s tako prakso je šla propagandistična akcija, ki je brezobzirno in ne meneč se za moralno kvalifikacijo sredstev skušala dvigati prestiž in avtoriteto Stojadinoviča ter ga izoblikovati kot centralno osebnost vsega našega narodnega in državnega življenja. Naš narod ima, odkar je zedinjen v lastni državi, samo enega voditelja, nosilca krone Karadjordjevičev. Interesirani agitatorji pa so bili na poslu, da ustvarijo videz, kakor da si je narod postavil druge voditelje in kot vrhovnega med njimi dr. Milana Stojadinoviča. Priznati moramo, da je bil bivši predsednik vlade sam mojster v tej propagan-

UREDNIŠKA POŠTA

DRUŠTVO "NAPREJ" GRE RES NAPREJ!

Cleveland, O. — To je pokazala njih slavnost 35-letnice, ki so jo proslavljali v nedeljo dne 19. marca. Kar pišem tukaj, pišem resnico, to je, da ne pretiravam. Bila je velika udeležba pri programu popoldne. Zvečer pa se je kar trlo. Akiravno smo vedeli, da bo lepa udeležba pri programu popoldne. Zvečer pa se je kar trlo.

Akoravno smo vedeli, da bo lepa udeležba, nikdar pa si nismo mislili, da bo prišlo toliko ljudi, članov in njih prijateljev in drugega občinstva na to proslavo naših pionirjev "Naprejevcev". Slov. nar. dom je malokrat videl toliko ljudi, kot jih je pri tej priliki. Toliko o udeležbi.

Program je bil od začetka do konca — izboren. Dolgoletni predsednik društva "Naprej", št. 5, SNPJ, stara, napredna, pa tudi poštena korenina Mike Cvelbar, je otvoril proslavo in pozdravil občinstvo. Obenem je prečital zapisnik prve ustanovne seje. Bil je tudi oznanilec programa do konca.

Nastopilo je več pevskih zborov, kot "Sloga", "Slovan", "Soc. Zarja" in "Samostojna Zarja" ter drugi. Peli so tako lepo, da bi jih občinstvo še nadalje rado poslušalo.

Govornikov je bilo tudi več in zicer Matt Petrovich, član gospodarskega odbora SNPJ; Milan Medvešek, član nadzornega odbora SNPJ; Frank Barbič, predsednik porotnega odbora SNPJ je bil zadržan od proslave vsled dela na policijski, poslal pa je pismo oziroma čestitke društvu. To pismo je prečital Milan Medvešek. Nadalje je govoril Camilus Zarnik, distriktni podpredsednik.

Najboljši in najpomembnejši govor pa je imel slavnostni govornik, to je glavni predsednik SNPJ Vincent Cankar. On je imel bolj obširen govor, ki je bil popolnoma na mestu. Povedal je, kaj je SNPJ, koliko je že vse storila vsestransko SNPJ za svjce članstvo in tudi splošno za naš narod. Za svoj izbran govor je žel tudi priznanje.

Da so bile kuharice, točaji in vsi drugi delavci vsak na svojem mestu, se razume. Imeli so dela čez glavo. Kaj mislite, koliko ljudi nasiti in napojiti, to niso mačkine solze ampak oni so vztrajali. Posebno Ludvik Medvešek, tajnik "Napreja", je bil res preveč zaposlen. John Tavčar, tajnik SND in član "Napreja" je tekal sem in tja. No, z eno besedo: vsi so bili čez glavo zaposljeni.

Upam, da je 35-letnica društva "Naprej" števil. 5. SNPJ di. Ravno te dni je izšla zanimiva knjiga njegovih izjav in govorov. Ti govori so predstavljeni kot nekak nov življenjski program Jugoslavije, katerega nosilec in garant je dr. Stojadinovič. Jaz sem "Srečko Srečković" je govoril dr. Stojadinovič v Beogradu, in kamor jaz pridem na shod, tam ne sme deževati" je dejal v Ljubljani. "Kar primem, je zlato", je trdil pri drugi priliki, "rojen sem pod srečno zvezdo" in "jaz sem batlija", človek, ki mu nikoli nič ne spodleti. In v zboru so govorili za njim, da bo njegov režim trajal desetletja. Se posebej je imela ta propaganda to lastnost, da je hotela prisiliti našo javnost, da ji verjame. Nevernih Tomažev ni smelo biti.

Zasluga gospoda Cvetkoviča je, da njegov prihod pomenja konec dobe, ki je našo državo vodila v težke perturbacije. Stojadinovičeva diktatorska pooblastila so iz finančnega zakona izginila. Beseda "vodja" in "voditelj" je dobila na srečo svoj prizvok, ki je sedaj glavni predmet "Jezeve" obdelave. Gospodarska politika, ki se je vsa ta leta izživljala v centralističnem pravcu, se seveda ne da preko noči prekreniti.

Upam, da je 35-letnica društva "Naprej" števil. 5. SNPJ di. Ravno te dni je izšla zanimiva knjiga njegovih izjav in govorov.

Ti govori so predstavljeni kot nekak nov življenjski program Jugoslavije, katerega nosilec in garant je dr. Stojadinovič. Jaz sem "Srečko Srečković" je govoril dr. Stojadinovič v Beogradu, in kamor jaz pridem na shod, tam ne sme deževati" je dejal v Ljubljani. "Kar primem, je zlato", je trdil pri drugi priliki, "rojen sem pod srečno zvezdo" in "jaz sem batlija", človek, ki mu nikoli nič ne spodleti. In v zboru so govorili za njim, da bo njegov režim trajal desetletja. Se posebej je imela ta propaganda to lastnost, da je hotela prisiliti našo javnost, da ji verjame. Nevernih Tomažev ni smelo biti.

Zasluga gospoda Cvetkoviča je, da njegov prihod pomenja konec dobe, ki je našo državo vodila v težke perturbacije. Stojadinovičeva diktatorska pooblastila so iz finančnega zakona izginila. Beseda "vodja" in "voditelj" je dobila na srečo svoj prizvok, ki je sedaj glavni predmet "Jezeve" obdelave. Gospodarska politika, ki se je vsa ta leta izživljala v centralističnem pravcu, se seveda ne da preko noči prekreniti.

sodbe, saj učenjaki sedanje moderne dobe še nič ne prerekujejo o kakem zadnjem dnevu sveta, pa vseeno se bo to vršilo v nedeljo v Collinwoodu, na tem božjem svetu.

Dan sodbe bo za Toneta Cestnika, ker je šel preko cesarske postave "raubšicat v gmajno vaškega grajščaka.

Ni šel z namenom, da bi le divjačino pobijal, pač pa radi lakote, pomanjkanja vsakdanjega kruha za sebe in svoje otroke.

Pri tem nevarnem poslu ga zaloti grajščinski gozdar Ferdinand Logar, kateri ima Toneta že dolgo v želodcu. Srečala sta se v gmajni, v grajščinskem logu. Za grmom čaka Tone na srnjaka, pa ti pride namesto tega ošabni logar.

Kaj početi Tonetu? Bežati ne more, napne puško, pomeri, pok in gozdar se zavalj pod grm s prestreljeno glavo. Zbežal je Tone v noč, ni mu bilo do tega kaj je storil s Ferdinand Debeljakom, pač pa ga je le morila skrb za družino, ženo in otroke, iskal je dela povsodi, kjer je bilo kolikčaka misliti, da bi se kako delo dobilo, pa vse zaman, ni dela ni jela, čeravno je ta svet tako obširen in bogat ne vsem.

Tirali so Toneta pred sodnika, dan sodbe je pred njim, kaj bodo naredili z njim, kake priče ima?

Pridite in videli boste to v igri "Na dan sodbe" v nedeljo popoldne v Slovenskem Delavskem Domu na Waterloo Rd. — Pričetek ob 3 uri popoldne.

Osebe: Ferdinand Debeljak, grajščinski gozdar (Louis Crnić) Marta, njegova žena (Eva Coff) Anton Cestnik, drvar (Joe Goddec); Jerica, njegova žena (Fr. Henikman); Ančka, njegova hčerka (Julia Godec ml.); Koman, bogat kmet, župan (Louis Plovar); sodnik (Tony Mihelič) državni pravdnik (Tony Prime) zagovornik (Anton Rupnik); Tomaž, načelnik drvarjev (Anton Zigmund); Frgula, smolar (Vincent Coff); Mahne, mravljinčar (Leo Laušin); Glinčarica (Marion Bašelj); Janček, pa (Dajls na 3. str.)

"Papež sem jaz!"

V zadnjih stoletjih so se vršili konklavi skoraj vedno v palači, v kateri je umrl zadnji papež. Z začasnimi vgradbami omejijo za to svrhu del prostora tako, da nastane "konklava", to je zaprt prostor. Okrog dvorišča postavijo visoko lesen pregrado, ob njeni notranji strani zgradijo šest stebrov, ki je vsaka med njimi opremljena z vrtljivo duplino. Te dupline so tako zване "ruote" (kolesa) in posredujejo zvezo z zunanjim svetom.

Vsakemu kolesu streže po en "kapitan" in sicer so kolesa po dve uri popoldne v obratu. Če nekdo zunan pozvoni, se oglasi znotraj duhovnik, tako zvani "tuditore di ruote", prisluskovalc kolesa. To pošto za zaprte kardinale odpira in skrbno cenzurira konklavni maršal, prav tako tudi pošto, ki jo sami odpošiljajo. Svet ne sme nobena beseda o tem, kaj se v konklavu dogaja.

Vsakemu kardinalu odredijo celico v zaprtim prostoru, ki obsega tudi Sikstinsko kapelo. Ta celica obsega tri stanovanjske prostore za kardinale, njegovega tajnika in služabnika. Opazna je preprosta: postelja, pisalna miza, umivalnik in nekoliko stolov. Okna zadelajo tako, da ostane le nekoliko razpoko za zrachenje. Obede pripravljajo kardinalom v lončenih posodah. Med konklavom Pija XI. je nekoliko kardinalov zbolelo, ker so jim jedi pripravili v cianidnih kobilih. V zaprtim pro-

storu je vsega skupaj približno 250 oseb.

Na večer pred konklavom vsi kardinali. Potem ko so še enkrat prisostvovali maši, odidejo v Sikstinsko kapelo. Za vsakega je tu pripravljen prestol z majhno mizo in premakljivim baldahinom. Tisti kardinali, ki jih je bil imenovan umrli papež, žalujejo, zato dobe baldahin v vijoličasti žalni barvi. Kardinali izpod prejšnjih papežev niso dolžni žalovati, zato so njih baldahini zeleni. Zbranim kardinalom preberejo konklavne predpise in konklavni maršal jih zaprišeže. V njegovem spremstvu je 64 častnih stražarjev, ki pripadajo najstarejšemu rimskemu plemstvu. To so tako rekoč zadnji civilisti, ki se na večer pred konklavom poslovo od kardinalov.

Istočasno zaprišežejo v Pavlinski kapeli vse druge osebe, k. ostanejo med konklavom v zaprtem prostoru. To so kardinalski tajniki in služabniki, konklavni tajnik, zakristan, spovednik, zdravniki, kirurg, dva kemika, kletar, natakariji, kuharji in njihovi pomočniki, kurjači, rokodelci, brivci, pospravljalke, uradniki in celo arhitekt. Vsem zagrozijo z izobčenjem, če se ne bodo držali obveze molččnosti.

Uradniki, ki strežejo "kolesom", gredo sedaj skozi hodnike in pozovejo vse, ki ne smejo ostati, naj Vatikano zapuste. Ko zazvonijo zdravo Marijo, morajo biti že vsi zunaj. Vsa vrata zaprejo. Na pragu zadnjih še odprtih vrat se srečata maršal in "camerlengo", predsednik apostolske komore v času interregnuma med papežev smrtjo in izvolitvijo naslednjega papeža. Moža zapreta še ta dvojna vrata, zunanja dvakrat maršal in notranja dvakrat camerlengo. Ta vrata odprejo med conclavom le tedaj, če morajo iz njegoga odpeljati kakšnega težko obolelega kardinala ali pa če morajo spustiti vanj kakšnega zapoznelega kardinala.

Naslednji dan se začne ob 10. v Sikstinski kapeli volitev. Vrata zaprejo, na oltarju gori v čast sv. Duhu šest sveč. Običajen način je glasovanje z listki. Prej so poznali tudi kompromisno volitev, to je, enega ali dva kardinale so poverili, naj kot razsodnika imenujeta papeža. V konklavu Gregorja XII. je ta naloga pripadla kardinalu o'Orsatu, ki je takoj vzkljnil: "Papež sem jaz!" To je torej zelo nevarna metoda. Vsak kardinal mora ob svoji mizici izpolniti glasovnico, ki jo položi potem v kelih na oltarju. Če je kakšen kardinal bolan, gre posebna komisija v njegovo celico, da sprejme tam njegovo glasovnico. Noben kardinal ne sme voliti samega sebe, zato mora biti na glasovnici tudi ime tistega, ki jo oddaja.

ŠKRAT

"Dragi Jankec," se huda tica, ki je prišla na obisk se ti vedno igraš le s poročilci?"

"Da, tetica!"

"To je res čudno. Zakaj ne družiš rajši s pričetki?"

"Ker tega mamice fantov ne dovole..."

"Čuj, tebi pa čevlji škripljejo. To pomeni, da jih še nisi očistil!"

"Beži, beži! Če bi to bilo bi mi morala škripati tudi nja in klobuk."

Zdravnik: "Ali ne vohate ordiniram samo do petih..."

Pacijent: "Jaz že vem, motociklist, ki me je po šestih, najbrž ni vedel tega..."

Profesor (kupi je pri očala): "Čujte gospod, gledam skozi tale očala, osla pred seboj."

Optik (hitro vzame očala): "Saj res, gospod..."

ZENE IN DEKLE Najnovije mode spomladanske suknje in lahko naročite direktno varne po nižjih cenah drugje pri

Benno B. Leust 1034 ADDISON ROAD ENDICOTT 3426

Prosimo, oglasite se ali lefcinrajte, da vas peljem varno. Sedaj je čas, da si nje Fur Coat narejen po meri za prihodnjo zimo po nižji ceni.

Zakrajsek Funer Home, Inc., 6016 ST. CLAIR AVENUE Tel: ENDICOTT 3113

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD 6502 ST. CLAIR AVE. ENDICOTT 3430
Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpoložljivo. Mi smo vedno pripravljene za najboljšo postrežbo.
COLLINWOODSKI URAD: 452 East 152nd Street Tel: KENMORE 3118

SVETEK FUNERAL HOME

TA POGREBNI ZAVOD je popolna v vsakem oziru, ter je že bil deležen mnogih pohvalnega priznanja, tako od onih, katerim smo nudili postrežbo, kot tudi od njih prijateljev, ki so se tu udeležali obredov.

478 EAST 152ND ST. KENMORE 2016

Brata je umoril — zaradi ženske

Vsa Bukarešta za napetostjo sedi razpravi proti svečeniku Cruceanu, duhovniku grško-pravoslavne cerkve. 60-letni duhovnik je svojega mlajšega brata Jona umoril s kladivom zavoljo ženske.

Cruceanu, ki je bil nastopil tudi z raznimi verskimi spisi, je opravljal svojo službo v majhni podeželski župniji nedaleč od Bukarešte. Bil je vdovec in zakoni pravoslavne vere so mu prepovedovali, da bi se še enkrat poročil. Zaljubljen pa se je pred petimi leti v 18letno kmečko dekle Marando. Svoje zaljubljenosti ni mogel premagati in tako se je odločil za prevaro, pri kateri mu je pomagal mlajši brat. Ker se sam ni mogel poročiti z Marando, si je dal izročiti listine svojega brata in se je z dekletom poročil pod njegovim imenom. Nihče ni opazil prevare in zakon, ki so se v njem rodili trije otroci, je bil sprva zelo srečen.

Mlajši Cruceanov brat je bil čest gost v njegovi hiši. Zaljubljen pa se je v svojo mlado svakinjo, ki je bila po papirjih sicer njegova žena. In ker tudi Maranda ni ostala brezbrizna do njegovih snubitvev, je Jon nekega dne pozval Cruceana, naj mu prepusti ženo, ki mu po zakonu itak pripada. Duhovnik je to zahtevo odbil in prišlo je med obema bratoma do hudih preprič.

V novembru preteklega leta je Jon zopet prišel v bratovo hišo, da bi uveljavil svoje pravice do mlade žene. Zagrozil je, da bo prevaro starejšega brata razkril, če mu prostovoljno ne izroči ženo.

Iz prepira je postal spopad in v tem spopadu je duhovnik Jona s kladivom pobil na tla. Jon je obležal na mestu mrtev. V času, ko se je zgodila tragedija, Marande ni bilo doma. Cruceanu je stlačil truplo v kovčeg, ki ga je skrival v klet. Sele po nekoli tednih je Marandi priznal strašni zločin in žena mu je jokajoč prisegla, da bo molčala. Toda huda skrivnost ji je težila preveč dušo. Skušala se je je osvoboditi s spovedjo ali pa je ob kakršni koli priliki kaj namignila — skratka stvar je prišla med ljudi in končno tudi do policije.

Hišna preiskava v župnišču je odkrila zločin popolnoma. Duhovnik je vse priznal. Sedaj se mora moč, ki je med župljani užival veliko spoštovanje in čigar pridige so pogosto objavljali v cerkvenih listih, zagovarjati zavoljo umora. Razpravna dvorana je nabito polna, a tudi pred sodnim poslopjem je stalno velika gneča ljudi, ki skušajo zvedeti vsaj odlomke z razprave. Med tem so zakon med duhovnikom in Marando, ki nastopa pri tej razpravi kot priča, razveljavili.

bodo upoštevali tudi osebne želje. Ustvarili bodo 30 vrst pomožne službe, ki bodo v najširši meri specializirane in za katere bodo ljudi vzgajali delno že v mirnem času.

4. V obratih, ki so življenjsko važni za vojno gospodarstvo, ostanejo nenadomestljive moči, pred vsem velik del oseb, ki imajo obveznost pomožne službe. Za vojno službo pridejo v poštev le tedej, če obrat ne bo več eksistiral. Nasprotno pa se odtegnejo službi v armadi le res nenadomestljive moči.

Urednikova pošta

(Dalje z 2. strani)

stir (Fredy Hribar ml.) Crne, oglar (Frank Jereb); možiček, berač (Alciz Volk); sodni sluga (Tony Drenik); žandar (Fr. Petrič).

Prvo dejanje se vrši v gozdu, drugo na vasi in treje v sodniški dvorani. — Igrovdjca Joe Godec.

Dramsko društvo Verovšek vabi na poset te ljubke ljudske igre. Igra ni kako pusta drama, pač pa ime vse polno prizorov katerim se boste smejali. Fruga pravi, da je to vloga kakor malašče zanj in če bodo gospod rihart Toneta obsodili na smrt, ima on v culi že štrik pripravljen, le njemu naj ga izročijo pa se boče kmalu gumcal na gavgah.

Pravi, da on ne bo zastoj podplate trgal, čeravno pride bos na sodnijo s čevlji na ramamah. Pet "gondinarjev" bi ne bilo nič preveč, in nekaj mu bo že ostalo za "brinjčevček".

Seveda vsa ta jeza na Toneta je pa le zato, ker mu je začel zeljnik hoditi, pa ne da bi mu pomagavka, kaj naj pa on posmolarski kšeft prevzel, sveta tem počne ali naj prežene Mahneta od mravljinčenja. No, tega pa že ne, ta kšeft ne nosi toliko smoljarjev. Vidite, takile prizori in besede so v dejanjih igre "Na dan sodbe" in še več, seveda ako vse to hočete videti in slišati, morate priti v nedeljo na igro Verovška.

V. Coff

O krajevnih imenih v Julijski krajini

Vem mnenju, v sorodstvu s tem italijanskim imenom se nekatera krajevna imena ob furlansko-slovenski meji, tako na pr. Fajti, Faje, Faed, Faedis, od katerih baje izvira tudi priimek Faidutti, predlaga Scocchi razna nova krajevna imena, tako za Bukovje pri Postojni namesto dosedanjega italijanskega naziva Bucine, Faggeti; za Bukovico pri Vrtojbi predlaga ime Faggetto in za Bukovico za Drago, Faggetto in Vallone, pri čemur je Scocchi očitno vseeno ali je Bukovica v dragi ali za drago! Se lepe doneče ime bo dobilo Podbukovo na Cerkljanskem: glasi naj se Pie di Faggetto.

Scocchi je prepričan, da bodo Slovenci z večjim navdušenjem sprejeli ta nova imena, kakor prejšnja nesmislena, in da bodo ta imena, ki so zaradi svojega rastlinskega izvora lažje umiljiva, dala deželi "čisto nacionalno lice".

Medtem, ko se Scocchi tako "znanstveno" bavi s poitalijančenjem krajevnih imen so drugi dalje praktično na delu. Omenili smo pred kratkim samovoljne ukrepe pristojnega podežatnega glede preimenovanja Velikega in Malega dola na Krasu. Sedaj so na vrsto žavlje pri Trstu. V žaveljskem zalivu je v zadnjih dveh letih nastala velika rafinerija za mineralna olja, ki jo je postavil v prvi vrsti židovski kapital, katere sadove pa uživajo danes drugi. V zvezi s to tovarno bodo začeli sedaj

graditi naselja za nameščenec in to naselje bo na Mussolinijevo željo po tovarni "Aquila" nosilo ime "Aquilina." Sedaj pa se je oglasil v tržaškem "Piccolu" neznan pisec, ki zahteva to ime za ves okoliš, ki nosi danes ime "Žavlje," češ da je to ime eksotično, in sicer da izvira, kakor je dokazal neki profesor Pontini, od nemške besede "Zoll." Tu da je namreč tekla politična in carinska meja med Avstrijskim vojvodstvom in Beneško republiko.

To poimenovanje je to član karju v "Piccolu" tembolj potrebno, ker bodo baje v kratkem začeli kopati ob izlivu Rosandre kanal za plovo.

Vsak moški dobi puško

Znani švicarski vojaški organizator in publicist, polkovnik Wacker je imel pred kratkim v Baslu predavanje, v katerem je govoril o novih načrtih švicarskih oblasti, da bi se za primer vojne pritegnile v vojno službo posredno ali neposredno vse razpoložljive moči, tudi tiste, ki so jih smatrali doslej iz tega ali onega razloga za nesposobne.

Vojna bodočnosti, je izjavil Wacker, bo "totalna vojna" in zanjo ne bo več objektov, ki bi jih nasprotnik iz človeških ali tradicionalnih razlogov štedil. Država, kakršna je Švica, nima nobene izbire, da bi to dejstvo v načelu priznavala ali ne. Če naj ohrani svojo eksistenco pred sovražnim napadom ali pa nevarnost takšnega napada zmanjša, se mora pripravljati z vsemi duševnimi, fizičnimi in materialnimi silami na totalno vojno.

V njenih posebnih razmerah gre za to, da zdrži prvi dni in tedne. Mobilizacija se mora zato že od prvih dni izvesti z maksimalno silo. Novi načrti, ki jih bodo v to svrhu predložili zveznemu svetu, temeljijo zato na starih načelih:

1. Vsakdo, ki je količakaj sposoben za kakšno delo, mora koristiti v kakršni koli obliki državni obrambi. Doslej so v mnogih primerih proglasili za nesposobne ljudi, ki so se pozneje odlično izkazovali n. pr. kot športniki ali intelektualci. V bodoče bodo v Švici poznali samo ljudi, ki bodo sposobni za vojaško službo ali za pomožno službo. Samo v primeru zelo resnih boleznih in pohabljenj bodo tega ali onega proglasili za popolnoma nesposobnega. Za pomožno vojno službo pa prihajajo v poštev tudi moški nad 48. letom, ki doslej niso prihajali v poštev niti kot enovojniki. Zgornjo mejo za osvoboditev vojaške dolžnosti so novi načrti pomaknili do 60. leta. Prostovoljci pa so uporabni za pomožno službo ne glede na svoja leta. Tudi ženske bodo imele možnost sodelovati kot prostovoljke v pomožni službi, n. pr. v bolnišnicah, pisarnah, za vodstvo motornih vozil itd., kar velja v ostalem tudi za osebe, ki še niso dorasle vojaški dolžnosti. Naloge žensk v zvezi z delovno dolžnostjo v vojnem gospodarstvu bodo uredili s posebnim zakonom.

2. V vojski bodo s pomožnimi

silami nadomestili vojaške posode tam, kjer jih z njimi lahko nadomestijo, n. pr. v pisarnah, pri popravilih, v kuhinjah, hlevih, delavnicah. Vsak vojak, ki ga uporabijo v zaledju, pomeni na fronti eno puško manj, zato bodo poskrbeli, da nadomestijo v zaledju pri gradnji cest, utrditd. s pomožnimi močmi.

3. Vsakogar bodo uporabljali tam, kjer bo njegova pomoč najbolj zalegla. V pomožni vojni službi naj opravlja vsak tisto delo, ki ga je vsaj kolikor toliko vajen. Pri dodelitvi dela bodo po potrebi poskrbeli za delovno izobrazbo in kolikor bo mogoče.

SEE FOR YOURSELF!

LESS THAN 12 POUNDS OF LENSES ARE OBTAINED FROM MORE THAN 600 POUNDS OF OPTICAL GLASS! GOOD EYEGLASS LENSES MUST BE ABSOLUTELY FLAWLESS!

600 LBS. 12 LBS.

EVEN STOMACH-ACHES, BACK-ACHES AND SORE LEG MUSCLES ARE OFTEN DIRECTLY TRACEABLE TO DEFECTIVE EYESIGHT!

FEARING BLINDNESS, SAMUEL PEPYS, WRITER OF THE CELEBRATED DIARY WROTE: "AND I BECAME MYSELF TO THAT DEGREE WHICH HE ALMOST AS MUCH AS TO SEE MYSELF GO AND MY GRINE." HE WAS FORCED TO WRITE THESE TRAGIC WORDS BECAUSE HE LIQUID THE EXPENSIVE FITTING GLASSES EVERYONE OF US CAN HAVE TODAY.

(3) TA KUPON

z ostalimi za tekoči teden, s 49 centi, opravičijo osebo do treh malih krožnikov za kruh. Zamenjate lahko te kupone v našem uradu. Nobenih naročil ne sprejemamo po pošti.

IME _____

Naslov _____

Mesto _____

Ravnokar je izšla ...

velepomembna knjiga

"THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY"

spisal Dragotin Lončar

prestavil v angleščino Anthony J. Klančar

Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je tu rojena mladina, da se mladina seznanji z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana stane \$1

Dobi se v uradu Enakopravnosti, 6231 St. Clair Avenue

Kampanja za "Cankarjev glasnik" sedaj v teku...

CANKARJEV GLASNIK

mesečnik za leposlovje in pouk ima sedaj kampanjo za nove naročnike!

AKO SE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE REVIIJE POSTANITE ŠE DANES!

NAROČNINA JE:

za celo leto \$3 — za pol leta \$1.50 — za 4 mesece \$1

Kdor tekom kampanja pošlje en dolar direktno na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina kreditirana za pet mesecev.

CANKARJEV GLASNIK

6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Zavarovalnino proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd. preskrbi **Janko N. Rogelj** 6208 Schade Ave. Pokličite: **ENDicott 0718**

***MY CARLTON STAINLESS STEEL WARE IS THE BRIGHTEST SPOT IN MY KITCHEN...AND IT STAYS BRIGHT!**

Get acquainted with this new wonder metal that cooks better, permanently retains its gleaming lustre, won't stain, rust or darken, cleans easier, lasts longer and safeguards health. Try it in your own kitchen—it's the best demonstration you can make of the economy and value of this beautiful cooking ware.

SEE IT TODAY AT

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-03 SUPERIOR AVENUE.

Knjige:-

Da preženemo dolgčas se največkrat za tečemo k čitanju knjig. Naslednje knjige imamo še v zalogi:

LUCIFER — TARZAN, SIN OPICE — TARZAN IN SVET

Te knjige razprodajamo dokler so v zalogi, po 10c vsako. Pošljamo tudi po pošti. Za poštnino je pridejati 10c za vsako knjigo. Pošljete lahko znamke za naročilo. Poslužite se te izredne prilike in pišite po knjige dokler se še v zalogi.

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Avenue.—Cleveland, Ohio

KRMAR MILANOVIČ

POVEST IZ POMORSKEGA ŽIVLJENJA

Tam zadaj pa, odkoder je prišel vihar, ravno na nasprotni strani, odkoder je dopoldne vlekel veter, je bilo nebo popolnoma črno in vse morje zavito v grozno senco. Ladja je bila nagnjena na stran kakih štirideset stopinj.

Vsi so bili zbegani. Zaman so poizkušali odvezati jadra, zakaj tako močno so se držala jamba, da ves trud ni nič pomagal. Vsako delo, ki so se ga lotili pomorščaki, je bilo brezuspešno.

Toda najhujše je imel se priti. Grozila je še ona grozna črna senca, katero je v malih presledkih prekrizeval blisk, in z njo vsa ona mogočna jeza, ki jo je izražala njena divja postava.

"Moj Bog!" je kričal kapitan nad drugim pomagačem, ki je stal poleg njega smrtnobled, kakor okamenel in brez pomoči, "kaj ste naredili?"

Kolo se je pritisnilo trdo h krmilu, ladja pa je štrlela nemo kakor hloed proti viharju, jambaori so se pripogibali globoko proti vodi.

"Vlecite! za vaše življenje gre, ljudje božji, vlecite!" je kričal kapitan kakor blazen, zakaj mornarji so stali kakor okameneli pri jadrnih, vsi prestrašeni vsled tako naglega in silnega viharja.

Milanovič, ki je stal sredi zadnjih stopnic, je videl prej kakor kapitan kaj bo prišlo. "Vsi možje na vetrovno stran!" je zakričal na vse grlo. Več ni mogel povedati, že ni bilo časa. Veliki črni oblak je bil že tu; vsem je zastala sapa: če se jambaori ne zlomijo, je ladja izgubljena.

Resk! Les se je razlomil in zdaj so švigale proste vrvi po zraku in raztrgana jadra so divje valovila po vetru. Dva največja jambaora sta se prelomila, kakor bi kdo na kolenu prelomil tresko, prvi nekako v sredi, drugi že skoro na krovu. Mnogičica lesa, vrvi in jambaor je visela deloma na krovu, večina v vodi in slednji ob ladji steno, kakor bi bila ladja zadelala ob skalo.

Ladja se je dvignila. Iznova je počilo. Križni jambaor je od-

se prerila do shrambe orodja. V par trenutkih sta že prišla nazaj s sekirami. Vsak je dobil svojo, tudi tesar in Milanovič in zdaj so začeli tipati po vrveh, na katerih so viseli razlomljeni tramovi in z vso močjo udrihati s sekirami po njih.

To delo jim je dalo zopet moč; sekali so kakor za stavo. Pogumni vzkliki so jih osrčevali. Zdal jim se celo blisk koristil v toliko, da so lahko videli, koliko je že napredovalo njihovo delo. Podporniki so ležali po krovu kakor brvi od ene strani do druge. Na te so se spravili najprej, zakaj ravno ti so bili največja opora grozečim razvalinam. Med delom sta svarila Milanovič in tesar nekatere pomorščake, ki so v svojem pogumu hiteli na nasprotni stran in tam sekali, naj se varujejo in naj rajši pridejo nazaj. Slutila sta namreč popolnoma prav, da ko bo enkrat posekanih večina podpornikov, bodo ti potegnili za seboj tudi druge. In tako se je tudi zgodilo.

Kar naenkrat po močnem udarcu so se odrgale tudi ostale vrvi in vsa zmešnjava se je pogreznila čez krov. V istem hipu pa se je razlegel tudi krič, ki je šel skozi mozeg in kosti in pretresel osrčje. Omrežje, ki je bliskovito hitro zdrsnilo čez krov, je potegnilo s seboj tudi nekega moža.

Neposredna nevarnost je bila s tem odstranjena, zakaj zdaj tramovi niso več udarjali ob ladjo; a vendar jih je družila z njenim truplom še cela množica vrvi. Vsak blisk je pokazal še vedno obstoječo nevarnost in brez presledka so se menjavali udarci sekir in divje tuljenje viharja.

Naposled je sekira zadnjokrat zapela; zadnja vrvi je bila presekana, zadnja vez odstranjena. Kakor v omotici, se je zganilo tramovje na morju in se nekam nevoljno poslovrilo od ladje, ki se je tako osvobodila kmalu oddaljila od njega.

"Hura!" je pozdravil Milanovičev glas osvobojenje; moštvo pa je bilo do smrti utrujeno vsled strašnega napora, v ušesih jim je še vedno odmeval smrtni krič ponesrečenega moža; zato so le mrzlo in malone malosrčno spremljali Milanovičev ohrabrujoči vzklik.

Voda je vdira od spredaj v srednje ladžine prostore. Zdal je bilo najnujnejše opravilo, da so sneli še jadra prav na zadnjem ladžinem pomolu. To je bilo sicer opasno opravilo, toda če se le da še izvršiti, so mo-

rali iti brez premisleka in brez obotavljanja na delo.

Milanovič je splezal po drogu in klical mornarje, naj mu sledi.

Kakih šest mož ga je posnemalo, drugi so pa obstali v temi in pričakovali v strašni grozi, da vsak hip zaslišijo smrtni krič svojih tovarišev, ki jih bo brezdvomno vihar pahnil v morje. Ze so jim izginiti izpred oči, nič več jih niso mogli videti, le v presledkih je bilo čuti medsebojne vzklike med zamolklim viharjevim bobnenjem; razločevali je bilo mogoče le še divje razbijanje belega jadra. Jambaor je nihal in pokal, kakor bi moral vsak čas strmoglavit čez krov. Vsa ladja je stokala in na krovu je bilo vse v brezsmotnem gibanju. Slednjič so plahte prenehale frfotati; posrečilo se jim je, da so jih pritrdili.

Med tem so odšli vsi, kar jih ni bilo pri tem opravilu, k sesalj-kam, zakaj v ladžinem osrčju je stala voda tri čevlje visoko; tako je sporočil tesar.

Kapitan je menil da je vsa ta voda prišla skozi vrata. Da bi bila ladja dobila luknjo, na to niti mislil ni. Tako je povedal tudi Milanovič, ki je vsled ravnokar prestalega napora ves premočen stal ob križnem jambaoru in premišljeval, ali naj tega puste stati ali ne, ker je vkljub temu, da so mu sneli jadra, še vedno zelo nihal.

Polagoma se je ladja nekoliko umirila; tudi vode ni zajemala več v toliki meri.

Dasi je vihar še vedno divjal z veliko silo, so vendar opazili, da polagoma ponehava. Oblaki so se razdelili in zdajpazdaj se

je pokazala na nebu zvezda, a je takoj zopet izgnila.

Bilo je ob polenajstih. Ljudje so bili do kože premočeni in vsled napornega dela do smrti utrujeni; zato so se morali nekoliko okrepčati. Tesar je iznova nekoliko popravil vodno sesaljko in sporočil, da je voda zopet narastla za tri prste.

Ta vest je grozno vplivala; zdaj ni bilo več dvoma, da je ladja prevrtna. Da bi mornarji ne izgubili poguma, je zapovedal kapitan, naj to grozno odkritje ohranijo kolikor mogoče skrivaj.

Ob poldvanajstih je vihar odnehal ravnotako nenadoma, kakor je nastal. Ladja je imela še dosti moči, da se je dvigala in prerivala skozi valovje. Toda njene žalostne podobe, ki jo je kazala ob motnem soju blelih zvezd, ki so se zdajpazdaj prikazovale izza oblakov, si ne moremo predstavljati.

Jambaori so bili le še kakor štorovje po požaru. Namesto velikega jambaora je štrlelo napik le nekaj tresk; na zadnjem koncu pa je žalostno ječal križni jambaor, oropan svojega jadra. Vsa ladja je bila žalostna podoba upoštevanja.

Okoli dveh je naznanil tesar, da voda v ladji ni narastla. Ta vesela novica je razveselila kapitana in pomorščake.

Pri vodni sesaljki so se delavci menjavali, zakaj to je bilo zelo utrdljivo delo. Voda je kar vrela iz sesaljke na krov in od tod otekala v morje.

Milanovič je šel po suho obleko. Ko se je hotel vrniti na krov, je stala gospa Završnikova vsa blede in prestrašena pred

svojo kabino in ga boječe vprašala:

"Kajne, v veliki nevarnosti smo gospod Milanovič?"

"Najhujše smo že prestali, tako upam", ji je odgovoril z resnobnim skrbipolnim glasom.

"Le nikar se ne bojte mi povedati resnico; jaz lahko vse prenesem, le skrb za otroka mi ne da miru. Ali ga bode te varovali, če nastane nevarnost res velika, ali ga bode te čuvali? — Ah, lepo vas prosim!"

"No, tako daleč pa vseno ne bo prišlo; toda če vas s tem pomirim potem vam obljubim, da se name lahko zanesete. Prišli smo res v precej opasen položaj toda ker se svetli, go vse boljše."

"Moj Bog! to je bila grozna noč! Vsak trenutek sem mislila, da se potopimo. Večkrat sem poskušala priti na krov, pa mi ni bilo mogoče, nisem mogla niti s seboj otroka."

"No, saj vidite, mi smo še vedno na delu", je odvrnil Milanovič nekoliko veseleje. "Le zapujate nam, da bomo storili vse, samo da rešimo ladjo. Poskušajte moj nasvet! Pojdite počivat! Ta voda tu notri je brez pomena. Ladja bo kmalu zopet v pravem tiru. Jutro pride in poleg tega vodi ladjo izvrsten kapitan, kateremu se lahko zapujete."

To reki ji je prijazno priki-mal in odšel na krov.

Vso noč je bilo moštvo pri vodnih sesaljkah in delalo na vso moč, a kljub temu je voda v ladji naraščala od ure do ure, tako, da je bila ob jutranji zori že globoko v vodi.

Edino upanje je bilo zdaj rav-

nokar vzhajajoče solnce. Poslalo je svojo rožnardečo luč da-leč tja po nepregledni morski gladini in razpršilo težke oblake, ki so se kupičili na mestu njegovega vzhoda. Pa tudi morje samo je pomirilo valovje in vzravnalo svojo površino. Nepopisno lep dan je zasvetil za tako grozno nočjo.

Straža je spala v spodnjih prostorih, nekaj pa jih je bilo na krovu pri vodnih sesaljkah; neprestano je otekala voda v morje.

(Dalje prihodnjic)

Uporabljajo ga po vsem svetu izza 1847

Delo išče
Mlad fant išče delo v mesnici kot mesarski pomočnik; je pripravljen delati za malo plačo. Za ime se poizve v uradu Enkopravnosti, ali pokličite Henderson 5311

Proda se
Chevrolet truk, v dobrem stanju, se proda prav poceni; rabiti se bi prav dobro na farmah. — Kdor pride prvi ga bo gotovo odpeljal. Vpraša se pri J. P. Milavec, 16302 Parkgrove Ave.

Proda se
Proda se gostilna ker se točijo pivo, vino in žganje. Veliki prostor pripraven tudi za ples. Moderna oprema. Sredi slovenske naselbine. — Vpraša se na 445 East 200th Street.

Ob 40 letnici v trgovini z dobrim obuvalom je gosp. Frank Butala prodal svojo trgovino poznanemu trgovcu čevljev Louis Majerju. Ob tej priliki se vrši

Velika Razprodaja Obuvala

V TRGOVINI NA 6410 ST. CLAIR AVE.

KATERA SE ZAČNE V ČETRTEK DNE 23. MARČA OB 9. ZJUTRAJ

Ker bomo jako zaposleni z pripravo za to veliko razprodajo bomo imeli v sredo, 22. marca celi dan trgovino zaprto. Rabimo 5 pomočnikov, samo za časa razprodaje. Prednost imajo tisti ki so vsaj malo izučeni v tej stroki.

Za tisoče dolarjev vrednosti finih obuval Vam bo na razpolago za resnično nizko ceno. Zato ne zamudite te ugodne prilike in pripeljite Vašo družino seboj, kjer Vam bomo postregli za vsakega posameznega z dobrim in trpežnim obuvalom. Tu navedemo le nekaj cen:

- ZA MALE BEBICE**
Čevljički z usnjanim mehkim podplatom, samo 42 parov, gre za **6c**
- 72 Parov ženskih sobnih copatov**
Samo en par na odjemalca, samo za **12c**
- ZA MOŠKE ALI FANTE**
Imamo nizke vezalke (oxfords) za delo ali praznik, z usnjanim podplati; dokler je zaloga samo po **1.69**
- ZA MALE OTROČIČKE**
Okusni in močni, nizki iz samega usnja na jermenček ali vezalo, št. 3 do 8. Vrednost do \$1.50, gre za **39c**
- ZA MOŠKE ALI FANTE**
Iz dobrega usnja, nizke na vezalke (Oxfords) Črne ali rujave, dokler je zaloga po **1.99**
- ZA ŠOLSKE OTROKE**
Trpežne, nizke ali visoke, iz laka ali teletine, z usnjanim podplati; vrednost do \$2.50, št. 8½ do 2, gre za **97c**
- Velika zaloga ženskih Arch-Support;**
vse številke in širokosti; Črne, rujave — za delo ali praznik, po **1.89**
- ZA ŽENSKÉ IN DEKLETA**
Imamo jako veliko izbero obuvala, pripravno za praznik ali delo. Črne lakaste ali rujave, samo za **97c**
- Moške sobne copate**
Iz dobrega filca, z mehkim usnjanim podplati. Za **39c**
- ŽENSKI SLIPPERS**
Izbera naših čevljev po \$3, \$4 in \$5, tudi patent leather in kidskins, v nizkih in visokih petah. Posebno cene za hitro prodajo — samo **47c**
- Skupina 8.50 Wilbur Coon Arch čevljev**
Na vezalo, jermenček in pumps v kidskin in patent leather, samo **2.89**
- MOŠKI ČEVLI DO \$4**
Praznični nizki čevlji (oxfords). Vse nove in zaželjene vzorce. **2.69**

Na razprodaji bodo tudi vsa boljša obuvala po jako znižani ceni. Sedaj je čas in prilika, da si nabavite vašo obuvalo za kar vam jamčimo, da si boste prihranili Vaš teško prisluženi dolar.

PREJ FRANK BUTALA — TRGOVINA OBUVAL
6410 ST. CLAIR AVENUE
Se priporoča za obilen obisk
LOUIS MAJER

Tukaj je vrednost. . . .
NE \$50.00 SET ZA \$22.95 . . . NE 50% PRIHRANKA
AMPAK...najboljša možna vrednost, ki jo moremo nuditi za \$22.95

\$22.95 • Porcelanast vrh spodaj vrhne deske raztegljiva miza in 4 Windsor stoli v veliki izberi raznih barv.

NA NAŠE LAHKE POGOJE
Perusek Furniture Co.
809 East 152d Street
Odprto ponedeljek, četrtek in soboto zvečer

Kjer ne plačate premije za kakovost